

## ציונות כערך מנחה בפעולות הממשלה

### הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , להורות למשרדי הממשלה וכלל זרועות הממשלה, כי ערכי הציונות, כפי שהם באים לידי ביטוי בחוק יסוד: ישראל מדינת הלאום של העם היהודי, יהוו ערכים מנחים ומכריעים בעיצוב מדיניות המנהל הציבורי, מדיניות הפנים והחוץ, החקיקה והפעולות של הממשלה וכלל יחידותיה ומוסדותיה - הן בשלב עיצוב המדיניות הציבורית והן בשלב ההטמעה והביצוע של המדיניות הציבורית, בראש ובראשונה בתחומי ההתיישבות ובמתן הטבות לאלו ששירתו בצבא ובכוחות הביטחון או בשירות לאומי אזרחי, תוך העדפת משרתי שירות קרבי. זאת מבלי לגרוע מהעקרונות המעוגנים בחוקי היסוד.

משרדי הממשלה וכלל זרועות הממשלה לרבות:

- א. יחידות ומוסדות הממשלה.
- ב. נציגי ועובדי הממשלה בגופי המדיניות הקרקעית – מועצת מקרקעי ישראל ורשות מקרקעי ישראל.
- ג. נציגי ועובדי הממשלה בגופי המדיניות התכנונית – המועצה הארצית לתכנון ובנייה, ועדות המשנה שלה והוועדות המחוזיות לתכנון ובנייה.
- ד. נציגי הממשלה בתאגידים שהוקמו על פי חוק, בחברות ממשלתיות ובגופים בעלי פונקציה ציבורית.

### דברי הסבר

נכון להיום, המדיניות הנקבעת על ידי מקבלי ההחלטות בממשלה ובזרועותיה לוקחת בחשבון שיקולים מקצועיים שונים. לעתים, שיקולים אלו מתעלמים מערכי הציונות הבסיסיים. ערכים הבאים לבטא את זכותו של העם היהודי להגדרה עצמית בארץ ישראל, בין היתר בהתיישבות, ביטחון, תרבות ועלייה, כפי שהוכרו, בין היתר, בהצהרת בלפור ומגילת העצמאות ועוגנו בחוק יסוד: ישראל מדינת הלאום של העם היהודי.

מטרת החלטת הממשלה היא להורות לכלל הגורמים בממשלה ובזרועותיה, לתת, במסגרת השיקולים הנכללים בעת קביעת מדיניות והטמעתה, משקל משמעותי לערכי הציונות, בראש ובראשונה בתחומי ההתיישבות, בדגש על מתן הטבות לאלו ששירתו בצבא ובכוחות הביטחון או בשירות לאומי אזרחי, תוך העדפת משרתי שירות קרבי.

### **תקציב**

לא רלוונטי

### **השפעת ההצעה על מצבת כח האדם**

לא רלוונטי

### **עמדת השרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם –**

השר לביטחון לאומי – תומך

שר הביטחון – טרם התקבלה עמדה

שר החינוך – תומך

השר במשרד החינוך – טרם התקבלה עמדה

שר החוץ – תומך

שר האוצר – תומך

שר הפנים – טרם התקבלה עמדה

שר הבינוי והשיכון – תומך

שר המשפטים – תומך

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים – תומכת

שר התיירות – תומך

שר התקשורת – תומך

שר האנרגיה והתשתיות – תומך

שר התרבות והספורט – תומך

השרה להגנת הסביבה – תומכת

שרת ההסברה – תומכת

שר החדשנות, המדע והטכנולוגיה – תומך  
שר החקלאות ופיתוח הכפר – תומך  
שר הכלכלה והתעשייה – טרם התקבלה עמדה  
שרת המודיעין – טרם התקבלה עמדה  
שר התפוצות והשוויון חברתי – תומך  
השר לשיתוף פעולה אזורי – טרם התקבלה עמדה  
שר הרווחה והביטחון החברתי – טרם התקבלה עמדה  
שר העבודה – טרם התקבלה עמדה  
השר לשירותי דת – טרם התקבלה עמדה  
שר העלייה והקליטה – תומך  
שר ירושלים ומסורת ישראל – טרם התקבלה עמדה  
שר המורשת – תומך  
שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות – תומכת  
השרה לקידום מעמד האישה – תומכת  
ראש הממשלה – תומך

**החלטות קודמות של הממשלה בנושא**  
אין.

**עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה - מצורפת בזאת.**

#### **סיווגים**

- סיווג ראשי:
- סיווג משני:
- תחום פעולה עיקרי:

מגיש: שר הנגב, הגליל והחוסן הלאומי

ד' בסיון התשפ"ג  
24 במאי 2023



## המשרד לפיתוח הפריפריה הנגב והגליל לשכת היועץ המשפטי

י"א אייר תשפ"ג  
02 מאי 2023

### חוות דעת משפטית - הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

**נושא הצעת ההחלטה:**

ציונות כערך מנחה בפעולות הממשלה

#### **תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:**

הצעת ההחלטה מורה למשרדי הממשלה ולכלל זרועותיה כי ערכי הציונות, כפי שהם באים לידי ביטוי בחוק יסוד: ישראל מדינת הלאום של העם היהודי, יהיו ערכים מנחים ומכריעים בעיצוב מדיניות המנהל הציבורי, מדיניות הפנים והחוץ, החקיקה והפעולות של הממשלה וכלל יחידותיה ומוסדותיה, וכן בשלב ההטמעה והביצוע של המדיניות הציבורית כאמור. בהצעה הודגש כי ערכי הציונות יהיו ערכים מנחים ומכריעים בראש ובראשונה בתחומי ההתיישבות ובמתן הטבות לאלו ששירתו בצבא ובכוחות הביטחון או בשירות לאומי אזרחי, תוך העדפת משרתי שירות קרבי, וזאת מבלי לגרוע מהעקרונות המעוגנים בחוקי היסוד.

#### **קשיים משפטיים ככל שישנם, ודרכי פתרונם:**

כאמור בהצעת ההחלטה, הממשלה מורה שערכי הציונות יהיו מנחים ומכריעים בקביעת מדיניות ובביצועה. אמנם בסיפא להצעה צוין כי "זאת, מבלי לגרוע מהעקרונות המעוגנים בחוקי היסוד", אולם מהרישא להצעה עולה כי היא מעניקה לערכי הציונות, כפי שהם באים לידי ביטוי בחוק יסוד: ישראל מדינת הלאום של העם היהודי, מעמד הגובר על ערכי יסוד אחרים, שהם בעלי מעמד נורמטיבי זהה מבחינה חוקתית.

בשלב זה, טרם התקבלה עמדת היועצת המשפטית לממשלה להצעת ההחלטה.

**עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:**

ההצעה הועברה לכלל היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה.

**עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:**

טרם התקבלה עמדת היועצת המשפטית לממשלה, וככל שיידרש, תעודכן חווה"ד בהתאם.

בברכה,  
  
אביתר טלר, עו"ד  
היועץ המשפטי